

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001247

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-03-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фен Їжань Фен Їжань

2. Yizhan Feng

Кваліфікація: д.філософ, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4490-092X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 21-02-2023

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.869.000

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41.45, 18.41.51, 18.41.91

Тема дисертації:

1. Становлення та розвиток фортепіанної школи Китаю ХХ – початку ХХІ століть у проекції діалогу культур
2. Formation and development of the piano school of China in the 20th - early 21st centuries in the projection of the dialogue of cultures –

Реферат:

1. Етапи розвитку фортепіанної школи Китаю як цілісного системного явища зумовлені низкою чинників: впровадженням в першій половині ХХ ст. форм професійної фортепіанної освіти в Харбіні і Шанхаї, відкриттям і подальшим розвитком створення в Китаї потужної мережі музичних навчальних закладів, вкоріненню в систему фортепіанної освіти європейських форм навчання та найширшого привернення для цього зарубіжних педагогів і виконавців. На першому етапі впливи зарубіжних фортепіанних шкіл виявилися в тенденціях здобуття китайськими піаністами освіти у відомих зарубіжних фахівців у Китаї (Маріо Пачі, Лео Сирота, Борис Захаров, Олександр Черепнін, Володимир Гартц, Аарон Авшаломов, Елеонора Дружиніна, Тетяна Кравченко) та здобуття професійної освіти на Заході. Для цього було реконструйовано панораму розосередження китайських піаністів у світі з метою отримання професійних знань: в Європі (Франція, Англія, Бельгія, Швейцарія, Польща, Росія) та в США (Джультардська школа, Йельська школа музики, Корнелльський університет, Музичний інститут в Чикаго). Цей досвід сприяв ознайомленню китайських

піаністів з різними національними західноєвропейськими школами, що існують вже впродовж понад трьох століть, з найширшим фортепіанним репертуаром західних композиторів, виконавсько-педагогічними методиками Заходу. В сукупності це сприяло вдосконаленню їх особистої майстерності і потім застосуванню набутих знань в Китаї після повернення. Окреслену тенденцію інтеграції засад західного фортепіанного мистецтва в китайську культуру на етапі становлення національної фортепіанної школи охарактеризовано як доцентрову. Також охарактеризовано відцентровий рух, коли китайські піаністи демонстрували високий професійний рівень виконавської майстерності, беручи участь у великій кількості концертних виступів на Заході. Відзначено, що в прагненні досягти і застосовувати в практиці на Батьківщині здобутки Заходу, домінантною тенденцією на всіх етапах розвитку китайської фортепіанної школи залишається збереження своїх національних традицій. Дослідження китайської фортепіанної педагогічно-виконавської школи зумовлено необхідністю комплексного розгляду соціокультурних засад, що вплинули на її формування та розвиток, здійснення систематизації поняття «китайська фортепіанна школа» щодо рівнів та рис типологічної спільності. Як дієвий фактор розвитку китайської фортепіанної школи, виведено значення не досліджуваної раніше в музикознавстві сфери китайсько-польських культурних взаємин. В контексті міжкультурного діалогу досліджено засади і педагогічні принципи унікальної школи Чжоу Гуанжень, що сформувались під впливом китайської, французької, італійської, німецької, угорської, совєтської (московської) та чеської фортепіанних шкіл, сприяли формуванню універсальності її педагогічного стилю та сходженню до вищих форм професіоналізму. Специфіку виконавсько-педагогічної школи видатної піаністки визначено як полінаціональну, що засвідчило про появу серед виконавських шкіл нового феномену глобального часу – полінаціональної фортепіанної школи Чжоу Гуанжень. Розкрито сутність поняття «фортепіанна виконавська школа Китаю» як цілісного явища китайського музичного мистецтва, що вміщає багато рис типологічної єдності з західними національними школами. Фортепіанна виконавська школа Китаю – це ціннісний культурний феномен виконавської і педагогічної традиції, в якому зафіксовано провідні принципи практичної діяльності піаністів; це – сукупність естетичних поглядів та знань, об'єднаних в систему засад, що зберігаються і транслуються в виконавській практиці наступних поколінь. Спеціальне місце в дисертації присвячено дослідженню перших спроб відкриття в китайських консерваторіях відділів концертмейстерства і камерного ансамблю. Міжнародний резонанс досягнень китайської фортепіанної школи доведено на прикладах широкого розгортання концертно-виконавської діяльності китайських виконавців, їх блискучих перемог у найскладніших і найпрестижніших міжнародних конкурсах піаністів світу та в визнанні наукових музикознавчих і методичних праць провідних китайських педагогів з фортепіанного виконавства і педагогіки. Проблематика функціонування китайської фортепіанної школи, як і саме поняття «фортепіанна виконавсько-педагогічна школа Китаю», раніше не розглядалися в дослідницьких працях.

2. The stages of development of China's piano school as a holistic systemic phenomenon are conditioned by a number of factors: introduction of forms of professional piano education in Harbin and Shanghai in the first half of the twentieth century, establishing and further development of a powerful network of music schools, implementation of European forms of education and the widest possible involvement of foreign professional teachers and performers in the system of piano education. At the first stage, the influences of foreign piano schools were manifested in the tendency of Chinese pianists to get education from well-known foreign specialists in China (Mario Pachi, Leo Orphan, Boris Zakharov, Alexander Cherepnin, Vladimir Gartz, Aaron Avshalomov, Eleonora Druzhinina, Tetiana Kravchenko) and to acquire professional education in the West. For this purpose, the panorama of the dispersal of Chinese pianists around the world in order to gain professional knowledge has been reconstructed: in Europe (France, England, Belgium, Switzerland, Poland, Russia) and the United States (Juilliard School, Yale School of Music, Cornell University, Institute of Music in Chicago). This experience helped to acquaint Chinese pianists with over three hundred years' existence of different Western European national schools, with the widest piano repertoire, as well as performing and pedagogical methods of the West. Taken together, this helped to improve their personal skills and then apply the acquired knowledge in China upon their return. The outlined tendency of integration of the principles of western piano art into Chinese culture at the stage of formation of the national piano school is characterized as centripetal. Centrifugal movement is also described,

when Chinese pianists demonstrated a high level of performing professionalism, participating in a great number of concerts in the West. It is noted that in the desire to comprehend and apply in practice the achievements of the West, the dominant trend at all stages of development of the Chinese piano school is still the preservation of its national traditions. The study of the Chinese piano pedagogical-performing school is conditioned by the need for a complex consideration of socio-cultural principles that have influenced its formation and development, the systematization of the concept of "Chinese piano school" in terms of levels and features of typological unity. The importance of the previously unexplored sphere of Sino-Polish cultural relations in musicology is derived as an effective factor in the development of the Chinese piano school. In the context of intercultural dialogue, the fundamentals and pedagogical principles of the unique Piano School of Zhou Guangzhen are studied which formed under the influence of Chinese, French, Italian, German, Hungarian, Russian and Czech piano schools and contributed to the universality of the pianist's figure and ascent to higher forms of professionalism. The specificity of the performing and pedagogical school of the outstanding pianist was defined as polynational, which testified to the emergence of a new phenomenon of global time among the performing schools - the Zhou Guangzhen polynational piano school. The essence of the concept of "piano performing school of China" as a holistic phenomenon of Chinese musical art, which contains many features of typological unity with Western national schools, is revealed. The piano performing school of China is a value-oriented cultural phenomenon of the performing and pedagogical tradition, in which the leading principles of practical activity of pianists are fixed; it is a set of aesthetic views and knowledge, united in a system of principles that are preserved and transmitted in the performance practice of future generations. A special place in the dissertation is devoted to the study of the first attempts to open departments of concertmaster and chamber ensemble in Chinese conservatoires. International resonance of the achievements of the Chinese piano school is proved by the examples of wide development of concert-performing activities of Chinese performers, their brilliant victories in the most difficult and prestigious international contests of pianists on the world and recognition of scientific musicological and methodical works of the leading Chinese teachers of piano performance and pedagogy. The issue of the functioning of the Chinese piano school, as well as the very concept of "piano performance school of China" has not previously been considered in research papers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Фен Їжань. Концертні афіші як інформаційне джерело дослідження фортепіанного виконавства Китаю початку 1980-х років. Українська музика: науковий часопис. 2019. Ч. 3-4 (33-34). С.61-67.
- Фен Їжань. Засади фортепіанної педагогіки професора Чжоу Гуанжень. Наукові збірки Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка. Львів, 2020. Вип. 46: Музикознавчий універсум. С. 296-311
- Фен Їжань. Польсько-китайські культурні взаємини в контексті дослідження фортепіанного мистецтва Китаю. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2022. № 3. С. 260-265.

Наукова (науково-технічна) продукція: музикознавча реконструкція процесів створення фортепіанної школи Китаю в контексті міжкультурної комунікації та в розкритті сутності поняття «фортепіанна школа Китаю».

Соціально-економічна спрямованість: основні положення та висновки дисертації сприятимуть поглибленню знань з історії світової музичної культури, можуть бути застосовані в лекційних курсах «історія фортепіанного мистецтва», «фортепіанне виконавство», «основи фортепіанної методики». матеріали дисертації можуть стати підґрунтям для подальшого вивчення музично-педагогічних шкіл і тенденцій розвитку фортепіанного мистецтва та при викладанні історико-музикознавчих дисциплін в Китаї та Україні.

Охоронні документи на ОПВ:

Наукові відкриття

Вперше: - спираючись на розроблену сучасними європейськими дослідниками фортепіанного мистецтва класифікацію про рівні і типи фортепіанних шкіл, досліджено і сформульовано поняття «китайська фортепіанна школа» та обґрунтовано специфіку її особливостей; - на прикладі унікальної специфіки індивідуального досвіду піаністки Чжоу Гуанжень запропоновано і доведено поняття «полінаціональна виконавська фортепіанна школа»; - у світлі реформування системи китайської фортепіанної освіти досліджено першу спробу відкриття в Сичуаньській консерваторії (1989) і до кінця століття в Пекінській, Уханьській та Шеньянській консерваторіях класу концертмейстерства і камерного ансамблю для 27 магістрів. Здійснено аналіз навчальної програми, розкладу занять і підсумкових критеріїв. З'ясовано, що в викладанні концертмейстерства і камерного ансамблю до теперішнього часу в Китаї ще не виділено яскравих імен педагогів і не сформовано цілісної науково-методичної бази. Проте, виявлено ряд високопрофесійних концертмейстерів, вже добре відомих у західному світі: Ху Шисі, Чжао Бісюань, Чжан Гуйлінь, Ву Лун; - здійснено аналіз китайсько-польських взаємини в контексті становлення і розвитку фортепіанної школи Китаю; - у віднайдені, систематизації та першій спробі оприлюднення інформативних матеріалів концертних афіш китайських піаністів, у виявленні їх виконавського репертуару в період після закінчення Культурної революції в Китаї до початку XXI ст. Це дозволило заповнити прогалину в розкритті важливого етапу розгортання міжнародної виконавської діяльності китайських піаністів, доведення значущості їх ролі в популяризації своєї культури в світі та в процесах зближення музичних культур Сходу і Заходу

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника /керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антонюк Ірина Миколаївна
2. Iryna M. Antonyuk

Кваліфікація: к. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000000249793828

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул. Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономаренко Олена Юріївна
2. Olena Y. Ponomarenko

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3726-489X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коменда Ольга Іванівна
2. Olha I. Komenda

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7659-690X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жишкович Мирослава Андріївна
2. Myroslava A. Zhyshkovych

Кваліфікація: к. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3432-2641

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Катрич Ольга Тарасівна

2. Olha T. Katrych

Кваліфікація: к. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2222-1993

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Молчанова Тетяна Олегівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Молчанова Тетяна Олегівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ластовецька-Соланська Зоряна Миколаївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна